REZOLUȚIA (UE) 2020/1863 A PARLAMENTULUI EUROPEAN

din 14 mai 2020

conținând observațiile care fac parte integrantă din decizia privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului Agenției Uniunii Europene pentru Căile Ferate (ERA) aferent exercițiului financiar 2018

PARLAMENTUL EUROPEAN,

— având în vedere decizia sa privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului Agenției Uniunii Europene pentru Căile Ferate aferent exercițiului financiar 2018,

— având în vedere articolul 100 și anexa V la Regulamentul său de procedură,

— având în vedere avizul Comisiei pentru transport și turism,

— având în vedere raportul Comisiei pentru control bugetar (A9-0061/2020),

A. întrucât, potrivit situației veniturilor și cheltuielilor sale ([1]), bugetul definitiv al Agenției Uniunii Europene pentru Căile Ferate („agenția") aferent exercițiului financiar 2018 a fost de 28 793 243 EUR, ceea ce reprezintă o scădere cu 6,31 % față de 2017; întrucât bugetul agenției provine în principal de la bugetul Uniunii ([2]);

B. întrucât, în raportul său privind conturile anuale ale agenției pentru exercițiul financiar 2018 („raportul Curții"), Curtea de Conturi („Curtea") a declarat că a obținut asigurări rezonabile cu privire la fiabilitatea conturilor anuale ale agenției și cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente,

Gestiunea bugetară și financiară

1. constată cu satisfacție că eforturile de monitorizare a bugetului în cursul exercițiului financiar 2018 au condus la o rată de execuție bugetară de 99,98 %, ceea ce reprezintă o ușoară scădere de 0,02 % față de exercițiul 2017; constată că rata de execuție a creditelor de plată a fost de 88,96 %, ceea ce reprezintă o creștere cu 1,66 % în comparație cu 2017;

2. ia act de rolul agenției în garantarea siguranței și interoperabilității sistemului feroviar european și în îmbunătățirea competitivității transportului feroviar în raport cu alte moduri de transport, prin reducerea barierelor de ordin administrativ și tehnic, prin încurajarea intrării pe piață și asigurarea nediscriminării, prin cheltuirea mai eficientă a fondurilor publice pentru serviciile publice de transport feroviar și prin asigurarea unei mai bune guvernanțe a infrastructurii; sprijină viziunea Comisiei privind un sistem feroviar european fruntaș pe plan mondial din punctul de vedere al performanțelor în materie de siguranță;

3. salută rolul agenției în monitorizarea dezvoltării, testării și implementării Sistemului european de management al traficului feroviar (ERTMS), precum și în evaluarea diferitelor proiecte legate de acest sistem; ia act, de asemenea, de faptul că cel de al 4-lea pachet feroviar cuprinde un pilon tehnic care consolidează rolul agenției prin introducerea de noi sarcini pentru a asigura o punere în aplicare uniformă a cadrului UE; subliniază că, odată cu creșterea responsabilităților agenției, va trebui să i se pună la dispoziție resursele financiare, materiale și umane necesare pentru a-și îndeplini cu eficacitate și eficiență noile atribuții suplimentare;

4. reamintește că ERTMS este esențial pentru realizarea unui spațiu feroviar unic european; subliniază, prin urmare, că o coordonare optimă a dezvoltării și implementării ERTMS pentru a asigura un sistem ERTMS unic, transparent, stabil, la prețuri accesibile și interoperabil în întreaga Europă reprezintă o prioritate absolută;

([1]) JO C 108, 22.3.2018, p. 76.
([2]) JO C 108, 22.3.2018, p. 77, subvenție din partea Comisiei (28 135 398 EUR), contribuția țărilor terțe (657 845 EUR, a se remarca că aceasta este mai mică decât în anul precedent).

5. ia act de faptul că, în urma extinderii mandatului agenției în noul său regulament, agenția va începe, din 2019, să perceapă taxe și tarife pentru sarcinile de certificare, ținând seama de nevoile specifice ale întreprinderilor mijlocii (IMM-uri); constată că, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/796 al Parlamentului European și al Consiliului ([3]), taxele și tarifele reprezintă venituri alocate pentru agenție; constată că sunt necesare unele modificări ale normelor de punere în aplicare a Regulamentului financiar al agenției și ia act din răspunsul agenției de faptul că aceasta a prezentat Comisiei o cerere de derogare în acest sens; invită agenția să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune cu privire la punerea în aplicare a acestui nou sistem;

6. invită agenția să ia în considerare nevoile specifice ale IMM-urilor pe durata procesului de certificare, în special prin reducerea sarcinilor lor administrative și financiare;

Performanța

7. constată că agenția utilizează pentru activitățile sale operaționale un set de indicatori feroviari ca indicatori-cheie de performanță (ICP) pentru a determina valoarea adăugată a activităților sale și alți indicatori pentru a-și îmbunătăți gestiunea bugetară;

8. încurajează agenția să pună în aplicare recomandările Curții;

9. ia act de faptul că agenția a avut un grad satisfăcător de realizare a indicatorilor-cheie de performanță și a obiectivelor sale pentru realizări, reușind să finalizeze integral activitățile inițiale după intrarea în vigoare a celui de al patrulea pachet feroviar; ia act de faptul că agenția și-a îndeplinit obiectivul de a publica rapoarte, consiliere și avize în timp util în 95 % din cazuri; subliniază că agenția nu a realizat obiectivul de a obține 90 % din rezultatele propuse folosind planificarea resurselor financiare și umane, doar 79,75 % dintre acestea fiind clasificate ca realizate pe deplin;

10. salută cooperarea constantă a agenției cu Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe, care constă într-un schimb de servicii de contabilitate; îndeamnă în continuare agenția să exploreze posibilități de punere în comun a resurselor în cazul sarcinilor care se suprapun cu cele ale altor agenții ce desfășoară activități similare; încurajează agenția să se străduie activ să intensifice și să extindă cooperarea cu toate agențiile Uniunii; încurajează agenția să analizeze posibilitatea de a utiliza în comun personalul din anumite domenii, altele decât cele specializate, tehnice și administrative, cu un accent special pe dezvoltarea colaborării cu Institutul pentru Studii de Securitate din Paris;

11. încurajează agenția să continue digitalizarea serviciilor sale;

12. constată că nu a fost atins obiectivul stabilit de Parlamentul European, Consiliu și Comisie, și anume realizarea unei piețe unice a căilor ferate; solicită agenției să-și axeze eforturile și publicațiile pe acest domeniu;

13. observă că deplasarea transportului de pe șosele pe șine poate fi realizată cu succes numai dacă există un spațiu feroviar european competitiv; solicită agenției să elaboreze o serie de măsuri prin care să se asigure integrarea în viitor a transportului feroviar în lanțurile logistice moderne;

14. observă că următorii cinci ani vor fi de importanță critică pentru viitorul sectorului feroviar, iar agenției trebuie să i se pună la dispoziție mijloacele financiare și de personal necesare pentru înfruntarea viitoarelor provocări;

15. observă că au fost atinse plafoanele orientative utilizate de Curtea de Conturi pentru a evalua execuția bugetului la nivelul reportărilor pentru titlul 1 (10 %, personal) și pentru titlul 2 (20 %, administrative); constată cu regretă că nu a fost atins plafonul orientativ pentru titlul 3 (30 %, cheltuieli operaționale);

16. constată că rezultatele evaluării comparative anuale privind personalul sunt similare celor din 2017, 18,4 % din angajați fiind distribuiți pentru sarcini administrative (18,18 % în 2017), 69,7 % pentru sarcini operaționale (70,16 %) și 11,90 % pentru sarcini de control și financiare (11,67 %);

([3]) Regulamentul (UE) 2016/796 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 mai 2016 privind Agenția Uniunii Europene pentru Căile Ferate și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 881/2004 (JO L 138, 26.5.2016, p. 1).

17. salută efortul constant al agenției de pregătire pentru noile sarcini ce îi vor reveni în conformitate cu cel de al patrulea pachet feroviar și de preluare, începând cu luna iunie 2019, a rolului de autoritate europeană responsabilă cu emiterea autorizațiilor pentru introducerea pe piață a vehiculelor feroviare, a certificatelor unice de siguranță pentru întreprinderile feroviare și a aprobărilor pentru proiectele terestre legate de ERTMS; salută îndeosebi faptul că au fost adoptate la timp toate textele juridice și deciziile Consiliului de administrație, iar agenția a publicat Ghidul de depunere a cererilor pentru autorizarea vehiculelor; salută și celelalte măsuri adoptate de agenție pentru a se pregăti pentru noile sarcini (comunicare activă cu părțile interesate, studii de caz și testări neoficiale, acțiuni-pilot de monitorizare a autorităților naționale de siguranță); salută crearea unui „ghișeu unic”;

salută faptul că agenția a demarat armonizarea celor peste 14 000 de norme naționale privind transportul feroviar;

(a) regretă faptul că, spre deosebire de sectoarele transportului aerian și rutier, armonizarea sectorului feroviar este încă departe de a fi realizată;

(b) invită agenția să-și intensifice în mod semnificativ eforturile de realizare a unui spațiu feroviar european unic;

18. subliniază că agenției îi revine un rol determinant în reducerea obstacolelor birocratice care afectează transportul feroviar transfrontalier;

19. observă că atât în ceea ce privește infrastructura, cât și dotarea cu vehicule s-au realizat progrese mult prea modeste în introducerea echipamentelor necesare pentru ERTMS în Europa; solicită, așadar, agenției să propună măsuri pentru accelerarea acestui proces;

20. regretă faptul că în 2018 au fost înregistrate 37 de cazuri de neconformitate, dintre care 18 cu impact financiar (printre acestea, 4 de peste 15 000 EUR); invită agenția să-și continue eforturile de îmbunătățire a procedurilor sale de gestiune și de achiziții;

21. ia act de faptul că agenția a propus să fie revizuit Cadrul pentru bune practici administrative; solicită agenției să prezinte în următorul său raport anual evoluția acestui cadru; salută faptul că agenția a continuat cursurile de formare privind aspectele etice și combaterea fraudelor; salută faptul că nu a fost transmis către OLAF niciun caz suspect de fraudă; ia act de faptul că ancheta privind cazul raportat în 2017 încă se află în curs;

22. salută rezultatul pozitiv al auditului de confirmare privind ISO 9001;

Politica de personal

23. constată că, la 31 decembrie 2018, schema de personal era completată în proporție de 89,19 %, fiind ocupate 132 de posturi de agenți temporari din cele 148 de posturi autorizate în temeiul bugetului Uniunii (față de 139 de posturi autorizate în 2017); constată că, în 2018, în cadrul agenției au lucrat, de asemenea, 31 de agenți contractuali și 2 experți naționali detașați;

24. ia act cu îngrijorare de dezechilibrul din 2018 dintre numărul femeilor și al bărbaților în rândul cadrelor superioare (cinci bărbați și o femeie) și al Consiliului de administrație (40 de bărbați și 15 femei);

25. ia act de faptul că agenția a adoptat o politică de protecție a demnității persoanei și de prevenire a hărțuirii, se promovează apelarea la consilierii confidențiali, iar personalul este încurajat să aducă la cunoștința acestora problemele cu care se confruntă; ia act de faptul că a fost raportat un caz de presupusă hărțuire, dar că niciunul nu a fost investigat sau adus în fața instanței;

Achizițiile publice

26. ia act, din raportul Curții, că agenția nu a verificat în mod sistematic prețurile și sumele în plus percepute în raport cu ofertele de preț și cu facturile emise de furnizori către contractantul care a semnat contractul-cadru pentru achiziția de licențe pentru software; ia act de faptul că agenția a aplicat contractul-cadru al Comisiei și așteaptă noul contract-cadru în care se prevede o reluare a procedurii concurențiale; invită agenția să adapteze controalele *ex ante* pentru plățile efectuate în temeiul contractelor-cadru și să se asigure că are loc o procedură concurențială pentru toate achizițiile publice;

27. ia act de faptul că, potrivit raportului Curții, agenția a decis, printr-o modificare a unui contract direct pentru organizarea unei conferințe, să contracteze și să plătească toate serviciile conexe separat, ceea ce a dus la o fracționare artificială a contractului, astfel încât contractul și toate plățile conexe sunt neregulamentare; ia act de răspunsul agenției, potrivit căruia aceasta intenționează să pregătească termenii de referință pentru semnarea unui contract-cadru pentru organizarea de evenimente;

Prevenirea și gestionarea conflictelor de interese și transparența

28. ia act de faptul că agenția a publicat declarațiile privind absența conflictelor de interese ale membrilor Consiliului de administrație și ale membrilor personalului, precum și CV-urile membrilor Consiliului său de administrație și ale unei părți a personalului de conducere pe site-ul său; salută faptul că, începând din iunie 2019, întreg personalul de conducere de nivel superior al agenției și membrii personalului trebuie să semneze anual o declarație privind absența conflictelor de interese;

29. constată că, potrivit agenției, Cadrul pentru o bună conduită administrativă actualmente în vigoare cuprinde măsuri stricte privind gestionarea conflictelor de interese în cazul persoanelor implicate în noile sarcini aferente celui de al patrulea pachet feroviar; ia act, de asemenea, de faptul că au apărut dificultăți de ordin practic în legătură cu acest cadru și, prin urmare, va face obiectul unei propuneri revizuite; constată că Oficiul European de Luptă Antifraudă continuă să investigheze cazul de suspiciune de fraudă raportat în 2017; ia act de faptul că nu a fost raportat niciun alt caz de suspiciune de fraudă de atunci; îndeamnă agenția să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune cu privire la rezultatul acestei investigații;

30. ia act de faptul că agenția a adoptat orientări privind avertizarea în interes public, care au fost publicate la 21 noiembrie 2018;

Controalele interne

31. ia act de faptul că, în urma reorganizării agenției, contabilul este subordonat din punct de vedere administrativ direct directorului executiv și nu mai este responsabil de echipa de finanțe și de achiziții publice;

32. ia act de faptul că, în 2018, Serviciul de Audit Intern al Comisiei a emis un raport de audit referitor la gestionarea programelor, a proiectelor și a serviciilor în cadrul agenției, iar agenția a pregătit un plan de acțiune pentru a aborda eventualele domenii susceptibile de a fi îmbunătățite; invită agenția să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune cu privire la măsurile întreprinse în acest sens;

Alte observații

33. ia act de faptul că până la încheierea perioadei de tranziție (16 iunie 2019), agenția, care era doar un organism cu rolul de pregătire și de diseminare a politicilor, va deveni o autoritate care va lucra direct pentru industrie, eliberând autorizațiile pentru certificările de siguranță și pentru materialul rulant; constată, în acest sens, că reorganizarea agenției a permis modificările necesare pentru a asigura gestionarea noilor cereri, recurgând la experți, și dezvoltarea atât a unui program de formare, cât și a unui sistem de monitorizare;

34. ia act de faptul că, la 15 aprilie 2019, agenția a semnat acordul privind sediul cu autoritățile franceze; ia act de faptul că decizia privind două sedii este o decizie a Consiliului pe care agenția trebuie să o aplice;

35. invită agenția să își concentreze atenția asupra difuzării rezultatelor cercetărilor sale în rândul publicului și să se adreseze acestuia prin intermediul rețelelor de socializare și al altor mijloace de informare în masă;

36. face trimitere, pentru alte observații cu caracter orizontal care însoțesc decizia privind descărcarea de gestiune, la Rezoluția sa din 14 mai 2020 ([4]) referitoare la performanțele, gestiunea financiară și controlul agențiilor.

([4]) Texte adoptate, P9_TA(2020)0121.